



SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – filiala SĂLAJ

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Etapa locală – 14 februarie 2015

Barem clasa a IX-a

Notă: Orice altă rezolvare corectă se notează cu punctajul maxim corespunzător problemei.

PROBLEMA 1

Dacă $a, b, c > 0$, demonstrați că $\frac{a}{a+2b} + \frac{b}{b+2c} + \frac{c}{c+2a} \geq 1$.

(Prelucrare, prof. Haiduc Sorina, Colegiul Național „Simion Bărnuțiu” Șimleu Silvaniei)

Solutie

Inegalitatea este echivalentă cu $\frac{a^2}{a^2+2ab} + \frac{b^2}{b^2+2bc} + \frac{c^2}{c^2+2ca} \geq 1$ 2 puncte

Aplicăm inegalitatea lui Cauchy-Schwartz pentru trei numere reale:

$$\frac{a_1^2}{x_1} + \frac{a_2^2}{x_2} + \frac{a_3^2}{x_3} \geq \frac{(a_1 + a_2 + a_3)^2}{x_1 + x_2 + x_3}, \forall a_1, a_2, a_3 \in \mathbb{R}, x_1, x_2, x_3 > 0 \quad (*) \quad 1 punct$$

Fie $a_1 = a, a_2 = b, a_3 = c$ și $x_1 = a^2 + 2ab, x_2 = b^2 + 2bc, x_3 = c^2 + 2ca$ (**)

Din $a, b, c > 0 \Rightarrow a_1, a_2, a_3 \in \mathbb{R}, x_1, x_2, x_3 > 0$ 1 punct

Din (*) și (**) rezultă

$$\frac{a^2}{a^2+2ab} + \frac{b^2}{b^2+2bc} + \frac{c^2}{c^2+2ca} \geq \frac{(a+b+c)^2}{(a^2+2ab)+(b^2+2bc)+(c^2+2ca)} = \frac{(a+b+c)^2}{(a+b+c)^2} = 1$$

Rezultă că $\frac{a}{a+2b} + \frac{b}{b+2c} + \frac{c}{c+2a} \geq 1$ 3 puncte

PROBLEMA 2

Să se rezolve ecuația $\left[x + \frac{1}{2} \right] - \{x\} = [2(x+1)]$.

(Selectată de prof. Lucaciu Simona, Colegiul Național „Silvania” Zalău)



Soluție

$$\left[x + \frac{1}{2} \right] - \{x\} = [2x+2] \Rightarrow \left[x + \frac{1}{2} \right] - \{x\} = [2x] + 2 \dots \text{1 punct}$$

$$\text{Avem } \{x\} = \left[x + \frac{1}{2} \right] - [2x] - 2 \in \mathbb{Z} \dots \text{1 punct}$$

$$\text{Deoarece } \{x\} \in [0,1) \Rightarrow \{x\} = 0 \Rightarrow x \in \mathbb{Z} \dots \text{1 punct}$$

$$\text{Ecuația devine } \left[x + \frac{1}{2} \right] = 2x + 2 \Rightarrow 2x + 2 \leq x + \frac{1}{2} < 2x + 3 \dots \text{2 puncte}$$

$$\text{Obținem } x \in \left(-\frac{5}{2}, \frac{-3}{2} \right] \cap \mathbb{Z} \Rightarrow x = -2 \dots \text{2 puncte}$$

PROBLEMA 3

Să se determine sirul de numere naturale $(a_n)_{n \geq 1}$ care verifică următoarea condiție:

$$a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}, \quad \forall n \geq 1.$$

(Selectată de prof. Lucaciu Simona, Colegiul Național „Silvania” Zalău)

Soluție

$$\text{Pentru } n=1 \Rightarrow a_1^2 = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3}{6} \Rightarrow a_1^2 = 1 \Rightarrow a_1 = 1 \dots \text{1 punct}$$

$$\text{Pentru } n=2 \Rightarrow 1 + a_2^2 = \frac{2 \cdot 3 \cdot 5}{6} \Rightarrow a_2^2 = 4 \Rightarrow a_2 = 2 \dots \text{1 punct}$$

Demonstrăm prin inducție matematică: $a_n = n, \quad \forall n \geq 1$

Etapa I. Verificare: $n=1 \Rightarrow a_1 = 1 \quad (\text{A}) \dots \text{1 punct}$

Etapa II. Demonstrație: Presupunem $a_k = k, \quad \forall k = \overline{1, n}$ și demonstrăm $a_{n+1} = n+1$

$$\text{Atunci } 1^2 + 2^2 + \dots + n^2 + a_{n+1}^2 = \frac{(n+1)(n+2)(2n+3)}{6} \Rightarrow$$

$$a_{n+1}^2 = \frac{(n+1)(n+2)(2n+3)}{6} - \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} \Rightarrow a_{n+1}^2 = (n+1)^2 \Rightarrow a_{n+1} = n+1 \dots \text{3 puncte}$$

Conform principiului inducției matematice rezultă $a_n = n, \quad \forall n \geq 1 \dots \text{1 punct}$



PROBLEMA 4

Fie ABC un triunghi înscris într-un cerc de centru O . Fie P și Q simetricele ortocentrului și a vârfului A față de mijlocul laturii BC . Să se arate că $\overrightarrow{OQ} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OP}$.

(Gazeta Matematică Nr.3/2014)

Soluție

Cum P este simetricul ortocentrului ΔABC față de mijlocul laturii BC , rezultă că AP este diametru în cercul circumscris triunghiului, deci $\overrightarrow{AO} = \overrightarrow{OP}$ 1 punct

Q simetricul vârfului A față de mijlocul laturii BC , $\Rightarrow \overrightarrow{AQ} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}$ 1 punct

Atunci $\overrightarrow{OQ} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AQ} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}$ 2 puncte

Dar $\begin{cases} \overrightarrow{OA} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{BA} \\ \overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AO} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OP} + \overrightarrow{OC} \end{cases}$, de unde rezultă

$$\overrightarrow{OQ} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{OP} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OP} \text{ 3 puncte}$$